

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 15. januar 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Emilie Green Lykke
Sagsnr.: 2024-15290
Dok.: 3526202

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (Forsøgsordning med elektronisk kontrol som supplement til opholdsforbud)

Indhold

1. Høringen	2
1.1. Høringsperiode	2
1.2. Hørte myndigheder og organisationer mv.	2
2. Høringssvarene.....	5
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	5
2.2. Betingelser for at meddele påbud om elektronisk kontrol.....	7
2.3. Målgruppe.....	9
2.4. Forbudszonen	10
2.5. Proportionalitet	13
2.6. Myndighedernes databehandling og anvisninger	13
2.7. Domstolskontrol	16
2.8. Straffudmåling ved overtrædelser.....	17
2.9. Økonomi	17
2.10. Evaluering	18
2.11. Øvrige opmærksomhedspunkter	19
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	20

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 20. november 2024 til og med den 18. december 2024 (28 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer mv.

Herudover blev udkast til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen og sendt til Folketingets Retsudvalg den 20. november 2024.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer mv.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer mv., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Høringssvar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger
Advokatrådet	x	x	
Amnesty International			
Børns Tarv			
Børnesagens Fællesråd			
Bryd Tavsheden			
Børnerådet	x	x	
Børns Vilkår			
Center for Voldsramte			
Danner	x	x	
Dansk Helsinki komité for Menneskerettigheder*	x	x	
Dansk Kvindesamfund	x	x	
Dansk Psykolog Forening	x	x	

Dansk Socialrådgiverforening			
Dansk Stalking Center	x	x	
Danske Advokater	x	x	
Danske Familieadvokater			
Danske Regioner	x		x
Dare Gender			
Den Danske Dommerforening	x	x	
Det Kriminalpræventive Råd			
Dialog mod vold			
Digitalt Ansvar			
Dommerfuldmægtigforeningen			
Domstolsstyrelsen			
Red Rådgivning			
Everyday Sexism Project Danmark			
Exitcirklen			
Familieretshuset	x		x
Fonden Fundamentet & Mandecentret Botilbud	x	x	
Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige			
Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark			
Foreningen af Offentlige Anklagere			
Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre			
Foreningen mor			
ForældreLANDSforeningen FBU			
Gadejuristen			
Godfar			
Hjælp Voldsofre	x	x	
Institut for Menneskerettigheder			
Joan-Søstrene	x	x	
Justitia	x	x	
KL			

Kvinderådet	x	x	
Kvinfo	x	x	
Københavns Kommune (Etnisk Konsulentteam)			
Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet)			
Landsforeningen af Forsvarsadvokater			
Landsforeningen Børn og Samvær			
Landsforeningen for børn og forældre			
Landsforeningen for Voldsramte Kvinder			
Landsforeningen KRIM			
Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK)	x	x	
Lev uden Vold	x	x	
Mary Fonden			
Mødrehjælpen			
OAK Foundation Denmark			
Offerrådgivningen i Danmark	x	x	
Politiforbundet	x		x
Red Barnet			
Red-Safehouse			
Retspolitisk Forening	x	x	
Rigsombudsmanden i Grønland			
Røde Kors	x	x	
Sabaah			
Samtlige byretter			
SAVN			
Statens Institut for Folkesundhed			
Syddansk Universitet (Juridisk Institut)			
TUBA			
Unicef Danmark			
Vestre Landsret	x	x	
VIVE			

Aalborg Universitet (Juridisk Institut)			
Aarhus Universitet (Juridisk Institut)			
Østre Landsret	x	x	

2. Høringssvarene

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring.

Samtlige høringssvar er vedlagt særskilt.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Der er blandt høringsparterne generelt bred opbakning til lovforslaget. Høringsparterne anerkender behovet for at styrke indsatsen mod bl.a. stalking og partnervold og finder, at ordningen vil være et godt beskyttelsestiltag for de forurettede.

Danner, Dansk Kvindesamfund, Kvinderådet og Mandecentret bemærker, at det er afgørende, at politiet sideløbende med ordningen sikres tilstrækkelig opkvalificering i voldsforståelse og risikovurderinger.

Danner opfordrer til at indtænke muligheden for at inddrage kvindekrisecentre i implementeringen af forsøgsordningen, da de kan understøtte kvinderne i at anmelde volden og være behjælpelige med voldsforståelse, risikovurderinger m.v. i de konkrete sager. **Danner** opfordrer desuden til, at et påbud om elektronisk kontrol bør suppleres med en indsats til den voldsudsatte samt voldsudøveren for at sikre det bedst mulige udfald af implementeringen.

Dansk Kvindesamfund opfordrer til, at politiet gør brug af elektronisk kontrol i de tilfælde, hvor der fastsættes strakstilhold eller opholdsforbud samt bortvisning fra fælles hjem på grund af grov vold mod partneren.

Kvinderådet opfordrer til, at vidensdeling sikres i implementeringen på tværs af de udvalgte politikredse og anbefaler, at politikredsene udvælges på en måde, som i videst muligt omfang er repræsentativ.

Landsorganisationen for Kvindekrisecentre (LOKK) opfordrer til, at vurderingen af behovet for elektronisk kontrol sker i tæt samarbejde med de specialiserede teams i politiet, at ledelsesmæssig opbakning hos politiet prioriteres højt i implementeringsfasen af forsøgsordningen, og at politiet og kriminalforsorgen som en fast del af praksis i forbindelse med løsladelse eller udgang fra fængsel i forbindelse med partnervold og vold i nære relationer vurderer, om elektronisk kontrol skal tages i anvendelse.

Lev Uden Vold anbefaler, at der løbende holdes fokus på teknisk funktionalitet og praktiske udfordringer, så ordningen kan fungere optimalt i praksis, og at erfaringerne fra Norge inddrages i videst muligt omfang, herunder de seneste ændringer i den norske lovgivning, der trådte i kraft i 2024, som sigter mod at styrke effektiviteten af ordningen.

Offerrådgivningen i Danmark bemærker, at det ikke er hensigtsmæssigt, at forsøgsordningen begrænses til tre politikredse, da man kan risikere, at der ikke er nogen "forsøgspersoner" i de tre politikredse, der udvælges, og at forsøgsperioden på tre år forekommer at være meget lang, hvis ordningen ikke er landsdækkende.

Justitsministeriet har noteret sig høringsparternes generelle bemærkninger til lovudkastet og vil tage bemærkningerne med i det videre arbejde med forsøgsordningen med elektronisk kontrol som supplement til opholdsforbud, herunder i det videre arbejde med udarbejdelse af en bekendtgørelse, der skal opstille de nærmere rammer for forsøgsordningen.

Justitsministeriet bemærker, at det fremgår af afsnit 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at ordningen bl.a. bygger på erfaringer fra Norge, hvor domstolene siden 2013 har haft mulighed for at pålægge elektronisk kontrol af et kontaktforbud ved hjælp af en GPS-fodlænke, hvis den elektroniske kontrol skønnes nødvendigt for, at forbuddet overholdes. Det fremgår desuden af afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at Justitsministeriet på baggrund af bl.a. erfaringerne fra Norge finder, at tiden er inde til at iværksætte en ordning med elektronisk kontrol i Danmark.

Justitsministeriet bemærker desuden, som det også fremgår af afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der er en række forhold ved

elektronisk kontrol, som vil skulle afprøves i praksis, herunder teknologien og den kontrollerede persons medvirken, og at Justitsministeriet derfor vurderer det mest hensigtsmæssigt, at Rigspolitiet og kriminalforsorgen ca. tre år efter ordningens ikrafttrædelse foretager en evaluering af ordningen med henblik på, om ordningen skal justeres eller ophæves.

2.2. Betingelser for at meddele påbud om elektronisk kontrol

Advokatrådet opfordrer til, at der af hensyn til indgrebets intensitet overvejes ”mellemløsninger” eventuelt i form af, at elektronisk kontrol påbydes i et år, men vil kunne fjernes, hvis der ikke registreres overtrædelser inden for fire til seks måneder, og eventuelt med et vilkår om at ordningen reaktiveres ved overtrædelser af opholdsforbuddet.

Danner anfører, at elektronisk kontrol bør kunne finde anvendelse i sager, hvor der generelt – ud fra forskellige parametre – vurderes at være en risiko for eskalering af partnervold, partnerdrab og/eller drab på børn eller øvrige pårørende. Danner opfordrer til at tage højde for risikoen i den konkrete sag og ikke nødvendigvis antallet af lovovertrædelser, der går forud.

Dansk Stalking Center foreslår, at forsøgsordningen ikke udelukkende hæftes op på, hvorvidt der er udstedt et opholdsforbud enten forud for eller samtidig med påbuddet om elektronisk kontrol, men at der i forsøgsordningen kan indgå sager, som på baggrund af nærmere oplyste risikoværktøjer vurderes relevante for brugen af elektronisk kontrol.

Justitia anbefaler, at kriterierne for påbud om elektronisk kontrol skærpes, således at påbuddet kun kan gives, når det anses for påkrævet for at sikre overholdelsen af opholdsforbuddet, og hvor et af de følgende tre kriterier er opfyldt: 1) Der allerede ved dom er konstateret en tidligere overtrædelse af opholdsforbuddet, 2) der er begrundet mistanke om, at personen allerede har overtrådt opholdsforbuddet, eller 3) der er tale om situationer omfattet af lovens § 2, stk. 2 (særligt grove strafbare forhold), og der er bestemte grunde til at antage, at personen vil overtræde opholdsforbuddet.

Justitia anbefaler i forlængelse heraf, at der kun bør kunne ske forlængelse af påbud om elektronisk fodlænke, hvis der er begrundet mistanke om, at opholdsforbuddet er overtrådt inden for det seneste år.

Mandecentret anbefaler, at der indsættes en formodningsregel, hvorefter der ved bevidst og/eller grov overtrædelse af opholdsforbud som udgangspunkt skal træffes afgørelse om elektronisk kontrol, medmindre der er konkrete forhold, der taler væsentligt imod. Mandecentret bemærker desuden, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis der træffes afgørelse om, at en person skal bære elektronisk kontrol, men at der ikke kan leves op til løsningen, fordi der ikke er flere fodlænker.

Som det også fremgår af afsnit 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil det være en betingelse for at påbyde elektronisk kontrol, at personen er givet eller samtidig gives et opholdsforbud efter lovens § 3. Som en del af opholdsforbuddet vil personen således have et strafsanktioneret forbud mod at færdes eller opholde sig inden for en nærmere fastsat forbudszone, f.eks. inden for en vis afstand fra den forurettedes bolig, arbejdsplads eller uddannelsessted.

Derudover vil det være en betingelse, at et påbud om elektronisk kontrol er påkrævet for at sikre overholdelsen af opholdsforbuddet. Ved politiets vurdering heraf vil der bl.a. kunne lægges vægt på baggrunden for udstedelsen af opholdsforbuddet samt politiets vurdering af risikoen for eskalering af f.eks. chikanerende, truende eller voldelig adfærd over for forurettede, herunder risikoen for mere alvorlige overgreb. Endvidere kan der lægges vægt på øvrige omstændigheder, der indikerer, at personen ikke vil overholde et opholdsforbud, herunder overtrædelser af tilhold eller opholdsforbud. Det er i den forbindelse ikke en forudsætning, at der ved dom er konstateret en overtrædelse af et tilhold eller opholdsforbud, og betingelsen vil således også kunne være opfyldt, hvis der foreligger en begrundet mistanke om, at en person har overtrådt et tilhold eller et opholdsforbud.

Som det også fremgår af afsnit 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil der kunne forekomme tilfælde, hvor betingelserne for at meddele påbud om elektronisk kontrol er opfyldt, men hvor der alligevel ikke bliver truffet afgørelse om påbud, f.eks. fordi der ikke er flere fodlænker til rådighed. Justitsministeriet skal hertil bemærke, at det vil bero på politiets konkrete vurdering, hvem der skal påbydes elektronisk kontrol som supplement til et opholdsforbud. Politiet vil bl.a. kunne lægge vægt på, hvor beskyttelseshensynet er størst, eller hvor elektronisk kontrol findes af have mest effekt i forhold til overholdelsen af opholdsforbuddet.

Justitsministeriet bemærker desuden, som det også fremgår af afsnit 2.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at den kontrollerede person kan påbydes elektronisk kontrol i op til ét år, hvilket skal ses i sammenhæng med, at den elektroniske kontrol udgør et supplement til et opholdsforbud, som kan vare i op til ét år. Hvis opholdsforbuddet bortfalder, vil påbud om elektronisk kontrol således bortfalde samtidig med opholdsforbuddet. Fristen på ét år kan – på samme måde som efter de gældende regler om opholdsforbud – forlænges ved meddelelse af et nyt påbud om elektronisk kontrol før eller ved udløbet af fristen, hvis betingelserne for påbud om elektronisk kontrol på det pågældende tidspunkt er opfyldt.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at politiet kan påbyde elektronisk kontrol i op til ét år, og der således ikke er noget til hinder for, at politiet giver et påbud af kortere varighed end ét år.

Justitsministeriet bemærker endvidere, som det også fremgår af afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der er en række forhold ved elektronisk kontrol, som vil skulle afprøves i praksis, herunder teknologien og den kontrollerede persons medvirken, og at Justitsministeriet derfor vurderer det mest hensigtsmæssigt, at Rigspolitiet og kriminalforsorgen ca. tre år efter ordningens ikrafttrædelse foretager en evaluering af ordningen med henblik på, om ordningen skal justeres eller ophæves.

Justitsministeriet har på baggrund af ovenstående noteret sig synspunkterne, men har ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

2.3. Målgruppe

Danner og Dansk Kvindesamfund anbefaler, at ordningen bør afgrænses til partnervoldssager og/eller sager, hvor stalking indgår som en del af volden mod en (tidligere) partner, og hvor der er risiko for drab.

Danner, Dansk Kvindesamfund, Kvinderådet og KVINFO anfører endvidere, at man bør forholde sig til, hvordan man vil sikre, at ordningen også kan finde anvendelse i sager, hvor den forurettede og den kontrollerede person har fælles børn, og hvordan eventuelle børn kan beskyttes i disse situationer.

Dansk Stalking Center henstiller til, at det i det videre arbejde understreges, at ordningen også bør indtænkes i stalkingforløb, som udspiller sig i andet end den (tidligere) nære relation.

KVINFO bemærker, at målgruppen ikke er forbeholdt udøvere af stalking og partnervold, men at det er forhåbningen, at indsatsen i høj grad vil fokusere på denne målgruppe, da stalking og partnervold er særdeles alvorlige forbrydelser og kan eskalere til partnerdrab.

Retspolitisk Forening bemærker, at ordningen kan føre til diskrimination, hvor visse grupper – såsom etniske minoriteter eller socialt udsatte – rammes hårdere af systemet.

Som det også fremgår af afsnit 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er formålet med lovforslaget at styrke indsatsen over for bl.a. stalking og partnervold. Påbuddet om elektronisk kontrol forudsættes på denne baggrund navnlig anvendt i sager om stalking og partnervold, men anvendelsen er dog ikke begrænset hertil, jf. afsnit 2.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Justitsministeriet er på den baggrund ikke enig i, at bestemte grupper, herunder etniske minoriteter eller socialt udsatte, rammes hårdere af den foreslåede ordning end andre.

Justitsministeriet har noteret sig synspunkterne og vil tage synspunkterne med i det videre arbejde med forsøgsordningen med elektronisk kontrol som supplement til opholdsforbud, herunder i det videre arbejde med udarbejdelse af en bekendtgørelse, der skal opstille de nærmere rammer for forsøgsordningen.

2.4. Forbudszonen

Advokatrådet opfordrer til, at der fremkommer konkrete eksempler på, hvornår en borger i Danmark skal kunne afskæres fra at bevæge sig frit – ikke kun i forhold til et klart bestemt sted, men i et større område – alt efter hvor hurtigt politiet måtte kunne rykke ud.

Advokatrådet bemærker desuden, at der ikke er bestemmelser om underretning af den person, som et opholdsforbud skal beskytte, såfremt et påbud overtrædes.

Danske Advokater og **Justitia** finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at politiets responstid kan have negativ (mere omfangsrig) indflydelse på forbudszonens rækkevidde, når der træffes afgørelse om elektronisk kontrol, og at man bør være tilbageholdende med at indføre regler, hvor omfanget af et indgreb i en persons bevægelsesfrihed afhænger af myndighedernes interne forhold. Justitia opfordrer til, at der fastsættes nærmere kriterier eller afvejningsmomenter for denne regel.

Dommerforeningen bemærker, at det ikke kan udledes, hvordan politiets responstid skal indgå, eller hvor stor betydning det forventes at få og opfordrer til, at der under forsøgsordningen er det fornødne fokus på afvejningen mellem på den ene side hensynet til håndhævelsen af et opholdsforbud og på den anden side politiets tildelte ressourcer.

Kvinderådet anerkender, at hver politikreds har deres egne geografiske betingelser, men er bekymrede for, om store forskelle i forbudszonens størrelse kan have alvorlige konsekvenser. Kvinderådet mener derfor, at det er vigtigt også at sikre, at politiet har kontakt til og informerer den voldsudsatte løbende undervejs.

Retspolitisk Forening mener, at de geografiske områder, som opholdsforbuddet dækker, kan være urimeligt omfattende, og i nogle tilfælde gøre det praktisk umuligt for de berørte personer at udføre basale aktiviteter såsom arbejde, uddannelse eller at besøge nærmeste familie.

Justitsministeriet bemærker, at det foreslås i § 3, stk. 2, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, at der ved fastlæggelsen af det nærmere afgrænsede område (forbudszonen) kan lægges vægt på politiets responstid, når en person påbydes elektronisk kontrol som supplement til et opholdsforbud efter § 4 a.

Som det bl.a. fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, lægges der med den foreslåede ændring op til, at politiet som noget nyt vil kunne lægge vægt på politiets responstid, som i denne sammenhæng er tiden, det tager fra politiet modtager en orientering fra kriminalforsorgen om, at der er udløst en alarm, til politiet er fremme på stedet, herunder fremme ved den position, hvor signalet senest er registreret, eller den forurettedes bopæl m.v. Der vil kun kunne lægges vægt på politiets responstid, når opholdsforbuddet suppleres med et påbud om elektronisk kontrol efter den foreslåede § 4 a. Ændringen har til formål at styrke politiets mulighed for

at nå frem til den position, hvor signalet senest er registreret, eller den forurettedes bopæl m.v., og derved forhindre karambolage mellem den kontrollerede person og den forurettede.

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, lægges der op til, at der – ligesom efter gældende ret – ikke fastsættes en bestemt maksimal geografisk udstrækning af opholdsforbud. Efter gældende ret bør der ved fastlæggelsen af forbudszonen tages hensyn til eventuelle større færdselsårer, f.eks. større veje og banestrækninger m.v., som personen har en legitim interesse i at færdes ad.

I de situationer, hvor personen har en legitim interesse i at færdes via en bestemt større færdselsåre, vil politiet således fortsat skulle tage hensyn hertil ved fastlæggelsen af forbudszonen. Hvis den tekniske løsning ikke kan tage højde for de færdselsårer, som personen har en legitim interesse at færdes på, og som derfor ikke er omfattet af forbudszonen, vil dette skulle fremgå af den konkrete afgørelse, hvorved personen påbydes at bære fodlænke. I sådanne situationer vil der således gå en alarm, selv om personen ikke har opholdt sig i forbudszonen. Personen vil dog ikke kunne straffes for overtrædelse af opholdsforbuddet.

Der foreslås ikke i øvrigt en ændring af de omstændigheder, som politiet efter gældende ret i § 3 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning kan lægge vægt på i forbindelse med fastlæggelsen af forbudszonen. Det bemærkes i den forbindelse, at fastlæggelsen af forbudszonen skal ske i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i medfør af § 12 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, hvorefter et tilhold, opholdsforbud og bortvisning ikke må stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af den pågældendes forhold, hensynet til den eller dem, foranstaltningen skal beskytte, og karakteren af den adfærd, der er udvist fra den pågældendes side.

Justitsministeriet finder ikke anledning til at indføre en ordning, hvorefter der skal ske obligatorisk underretning af forurettede, hvis et opholdsforbud eller et påbud om elektronisk kontrol overtrædes. Formålet med forsøgsordningen er bl.a. at forbedre muligheden for at håndhæve opholdsforbud, og Justitsministeriet finder, at det i alarmsituationer bør være op til politiet at vurdere, hvordan den pågældende situation skal håndteres, og i hvilket omfang den forurettede skal underrettes herom.

2.5. Proportionalitet

Lev Uden Vold og Retspolitisk Forening anbefaler, at det tydeliggøres, at elektronisk kontrol – på linje med opholdsforbud og bortvisning – skal overholde proportionalitetsprincippet og ikke må stå i misforhold til de indgribende konsekvenser for den kontrollerede. Retspolitisk Forening bemærker i forlængelse heraf, at elektronisk kontrol udgør et betydeligt indgreb i den enkeltes ret til privatliv, og at overvågning i forbindelse med elektronisk kontrol alene bør finde sted, hvis mindre indgribende midler ikke kan sikre opholdsforbuddet, hvilket skal fremgå eksplicit i lovens ordlyd.

Justitsministeriet bemærker, at det foreslås i § 4 a, stk. 2, at §§ 12 og 14-20 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning tilsvarende finder anvendelse på påbud meddelt efter § 4 a, stk. 1. Det indebærer, at påbud om elektronisk kontrol er underlagt proportionalitetsprincippet, som følger af lovens § 12. Påbuddet må derfor ikke stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af den pågældendes forhold, henset til den eller dem, som foranstaltningen skal beskytte, og karakteren af den adfærd, der er udvist fra den pågældendes side.

Som det også fremgår af afsnit 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ændring kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 8. Det fremgår i den forbindelse af afsnit 4, at det er Justitsministeriets vurdering, at ordningen udgør et egnet og nødvendigt middel til opretholdelse af den offentlige orden og forebyggelse af forbrydelser. Justitsministeriet har navnlig lagt vægt på, at et påbud om at bære elektronisk udstyr alene vil kunne meddeles af politiet, når det er påkrævet af hensyn til at sikre overholdelsen af et opholdsforbud givet efter § 3 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Der er herudover lagt vægt på, at et påbud om elektronisk kontrol er underlagt proportionalitetsprincippet, som følger af § 12 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 2.

2.6. Myndighedernes databehandling og anvisninger

Advokatrådet bemærker, at der ikke i lovforslagets bemærkninger ses at være nærmere overvejelser om lagring af de data, som en overvågning vil afstedkomme. Advokatrådet opfordrer desuden til, at der udstedes nogle rammer for tilgængelighed pr. telefon.

Dansk Stalking Center bemærker, at elektronisk kontrol er et stort indgreb i den kontrolleredes frihed, og at det derfor er vigtigt, at indsamlingen af data vedrørende dennes færden uden for forbudszonen begrænses til det allerhøjest nødvendige for at sikre overholdelsen af denne.

Justitia anbefaler, at bemyndigelsesbestemmelsen i den foreslåede § 4 a, stk. 3, præciseres og henviser bl.a. til politiets tilladelse til ikke at bære fodlænken ved udlandsrejser.

Justitia anbefaler desuden, at der indskrives regler om, at myndighederne kun må registrere oplysninger om, at personen bevæger sig inden for forbudszonen. samt om udeblivende signaler, ligesom der bør indføres regler om slettefrister på lovniveau.

Retspolitisk Forening mener, at der mangler klare garantier for databeskyttelse i overensstemmelse med EU's databeskyttelsesforordning (GDPR).

Der lægges med lovforslagets § 4 a, stk. 3, op til, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om elektronisk kontrol efter stk. 1, herunder om myndighedernes anvisninger i forbindelse med elektronisk kontrol, den pågældendes pligt til at bære og vedligeholde elektronisk udstyr og til at efterkomme myndighedernes anvisninger, og om myndighedernes adgang til og behandling af de registrerede oplysninger. Udstedelse af sådanne regler vil ske i form af en bekendtgørelse.

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, kan der f.eks. fastsættes regler om, at den kontrollerede person forpligtes til at medvirke i forbindelse med påsætning m.v. af GPS-fodlænken, at den pågældende løbende skal oplade batteriet i GPS-fodlænken, at den pågældende skal være kontaktbar, herunder tilgængelig på telefon for opkald fra politi og kriminalforsorg af kontrollerende eller teknisk art, samt at den pågældende skal efterkomme myndighedernes anvisninger vedrørende overvågningen.

Der kan også fastsættes regler om, at udlandsrejser, flyrejser og lignende handlinger, som kan udløse alarmer eller i øvrigt kan påvirke overvågningen, kun kan foretages med bistand fra politiet.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse ikke giver mulighed for, at politiet forbyder udlandsrejser og lignende, men blot at politiet skal bistå den kontrollerede person i forbindelse hermed. Det skyldes, at påbuddet om elektronisk kontrol indebærer en pligt til at bære GPS-fodlænke, og at det kan blive nødvendigt – af hensyn til den tekniske løsning – at aftage GPS-fodlænken i forbindelse med udlandsrejser og lignende, hvilket vil kræve politiets bistand.

Justitsministeriet skal desuden bemærke, at det vil fremgå af bekendtgørelsen, hvilke pligter myndighederne kan pålægge den kontrollerede person. Justitsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at pligterne er reguleret i administrative regler, således at der løbende kan tages stilling til, hvorvidt ordningen fungerer i praksis, eller om der er behov for at justere reglerne.

Justitsministeriet skal endvidere bemærke, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil kunne fastsættes nærmere regler om myndighedernes adgang til og behandling af de registreredes oplysninger. Der kan f.eks. fastsættes regler om, hvornår politiet og kriminalforsorgen som operatør kan gøre sig bekendt med de registrerede oplysninger om den kontrollerede persons færden, herunder oplysninger om den kontrollerede persons færden uden for forbudszone, hvis overvågningsystemet f.eks. viser tegn på, at GPS-fodlænkens signal er blevet blokeret, eller at fodlænken er søgt beskadiget. Der kan derudover fastsættes regler om, hvornår de registrerede oplysninger skal slettes.

Som det også fremgår af afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, indebærer den foreslåede ordning, at kriminalforsorgen og politiet i forbindelse med overvågningen indhenter, behandler og videregiver almindelige personoplysninger om den kontrollerede persons færden, herunder lokaliseringsdata.

Behandling af personoplysninger som led i ordningen må anses for at være nødvendigt med henblik på at forebygge bl.a. overtrædelser af opholdsforbud og alvorlige overgreb. Det vil være nødvendigt, at kriminalforsorgen har adgang til de registrerede oplysninger døgnet rundt, da kriminalforsorgen ved alarmer vil skulle orientere politiet herom. Politiet vil blive orienteret af kriminalforsorgen, hvis den kontrollerede person færdes eller opholder sig inden for en nærmere fastsat forbudszone,

der fastlægges i forbindelse med udstedelse af opholdsforbuddet, og vil i den forbindelse få oplyst den kontrollerede persons lokaliseringsdata. Politiet vil desuden kunne få adgang til den kontrollerede persons senest registrerede lokaliseringsdata uden for forbudszonen, hvis overvågningssystemet f.eks. viser tegn på, at GPS-fodlænkens signal er blokeret eller på anden vis ødelagt.

Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af retshåndhævelseslovens § 9. De øvrige bestemmelser i retshåndhævelsesloven, herunder de grundlæggende principper i retshåndhævelseslovens § 4, skal desuden iagttages, når der behandles personoplysninger i forbindelse med ordningen.

Justitsministeriet har noteret sig synspunkterne og vil tage det med i det videre arbejde med udarbejdelse af en bekendtgørelse, der skal opstille de nærmere rammer for forsøgsordningen.

2.7. Domstolskontrol

Danske Advokater, Justitia, Dommerforeningen, Helsinki-Komiteen og Retspolitisk Forening anfører, at der bør være obligatorisk domstolskontrol og dermed en fravigelse af lovens kapitel 4 om domstolsprøvelse.

Danske Advokater finder ligeledes, at der bør være adgang til at få en advokat beskikket i alle sager og ikke kun, når det skønnes nødvendigt eller findes ønskeligt.

Justitsministeriet bemærker, at det foreslås i § 4 a, stk. 2, at §§ 12 og 14-20 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning tilsvarende finder anvendelse på påbud om elektronisk kontrol meddelt efter § 4 a, stk. 1. Det indebærer, at reglerne i lovens kapitel 3 om fælles bestemmelser og kapitel 4 om domstolsprøvelse tilsvarende finder anvendelse ved påbud om elektronisk kontrol.

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer bestemmelsen, at den, der påbydes elektronisk kontrol, inden 14 dage efter at afgørelsen er forkyndt for den pågældende, kan kræve, at politiet indbringer afgørelsen for byretten, jf. § 17, stk. 1. Det svarer til de regler, der i dag gælder for bl.a. opholdsforbud. Sagen skal snarest muligt

og senest inden 1 uge efter modtagelse af anmodningen indbringes for byretten på det sted, hvor oplysning i sagen mest hensigtsmæssigt må antages at kunne tilvejebringes, jf. § 17, stk. 3. Anmodning om indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, jf. § 17, stk. 4.

Der er således med lovforslaget lagt op til en særlig hurtig og let adgang til domstolsprøvelse for så vidt angår påbud om elektronisk kontrol, og Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at indføre en ordning med obligatorisk domstolskontrol.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, at bestemmelsen indebærer, at der kan beskikkes en advokat for den, der kræver en afgørelse om elektronisk kontrol indbragt for retten, hvis retten efter sagens beskaffenhed, indgrebets karakter, klagerens person og omstændighederne i øvrigt finder det ønskeligt. Den beskikkede advokat har samme beføjelser som en forsvarer i en straffesag.

2.8. Strafadmåling ved overtrædelser

Østre Landsret og **Vestre Landsret** bemærker, at det udtrykkeligt bør fremgå af lovforslaget, at den konkrete strafudmåling fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Justitsministeriet har tilrettet lovforslagets bemærkninger på baggrund af Østre Landsrets og Vestre Landsrets høringssvar.

2.9. Økonomi

Vestre Landsret og **Østre Landsret** finder det generelt væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil den indgåede flerårsaftale for domstolenes økonomi 2024-2027 løbende kunne blive udhulet.

Justitsministeriet bemærker hertil, at partierne bag aftalen om domstolenes økonomi for 2024-2027 er enige om, at domstolene som det klare

udgangspunkt skal håndtere mer- og mindredgifter i aftaleperioden inden for de økonomiske rammer.

Dansk Psykolog Forening ønsker at rejse bekymring om, at de nødvendige midler til forsøgsordningen skal allokeres, så ordningens kvalitet lever op til andre offerbeskyttende tilbud og tilbyder en reel sikring for ofrene.

Som det fremgår af afsnit 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger, forventes lovforslaget at medføre økonomiske og administrative konsekvenser samt implementeringskonsekvenser på kriminalforsorgens område på ca. 12,2 mio. kr. i 2025, 17,7 mio. kr. i 2026 og 17,3 mio. kr. årligt i 2027 og frem, der finansieres inden for kriminalforsorgens rammer.

Lovforslaget forventes desuden at medføre merudgifter for politiet på ca. 5,0 mio. kr. årligt fuldt indfaset og merudgifter for anklagemyndigheden på ca. 0,3 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Merudgifterne for politiet og anklagemyndigheden forventes finansieret i regeringens afsatte ramme til tryghed for 2025-2028 og søges fra 2029 og frem håndteret på kommende års bevillingslove.

2.10. Evaluering

Danner, KVINFO, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK) og Lev Uden Vold finder, at der bør foretages evalueringer løbende, så ordningen kan tilpasses bedst muligt.

Helsinki-Komiteen, KVINFO, LOKK og Lev Uden Vold finder desuden, at evalueringen bør fokusere på både udsatte og voldsudøvere, herunder om ordningen har den forventede præventive effekt på potentielle voldsudøvere og personer idømt elektronisk kontrol samt på omfanget af gentagne overtrædelser af tilhold m.v., om ordningen opleves som et effektivt beskyttelsestiltag for de forurettede og bidrager til at øge deres tryghed, livskvalitet og handlerum, og om ressourcerne fortsat matcher ordningens krav og kompleksitet.

Justitia finder, at det bør være Folketinget, der på baggrund af evalueringen tager stilling til, hvorvidt ordningen skal gøres permanent. Justitia opfordrer desuden til, at det allerede ved etableringen af ordningen indtænkes, hvorledes der kan foretages en fyldestgørende evaluering, f.eks. hvordan reel sammenligning kan ske mellem politikredse omfattet/ikke-omfattet af

forsøgsordningen, og at det klarlægges i lovforslaget, hvor mange personer der forventeligt vil være omfattet af betingelserne for elektronisk kontrol.

KVINFO og **Lev Uden Vold** finder endvidere, at der i evaluering af forsøgsordningen bl.a. bør lægges vægt på de teknologiske begrænsninger og andre praktiske udfordringer, der kan påvirke politiets og kriminalforsorgens evne til at håndtere og håndhæve elektronisk kontrol effektivt, og hvorvidt politiet er blevet understøttet tilstrækkeligt i brugen af elektronisk kontrol.

Som det også fremgår af afsnit 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil Rigspolitiet og kriminalforsorgen ca. tre år efter ordningens ikrafttrædelse foretage en evaluering af ordningen med henblik på, om ordningen skal justeres eller ophæves. Evalueringen vil bl.a. beskrive, hvordan ordningen med elektronisk kontrol er blevet implementeret, om der har været tekniske udfordringer med den elektroniske kontrol, og om der har været overtrædelser af opholdsforbud i det tidsrum, hvor en person har været under elektronisk kontrol.

Justitsministeriet bemærker, at opstillingen i lovforslagets almindelige bemærkninger ikke er udtømmende, og at yderligere parametre således vil kunne indgå i evalueringen. Justitsministeriet har noteret sig synspunkterne, som vil indgå i de videre overvejelser om evalueringen.

2.11. Øvrige opmærksomhedspunkter

Joan-Søstrene opfordrer til en række øvrige initiativer for ofre for parforholdsvold med udgangspunkt i det politiske udspil ”Respekt for voldtægts ofre” fra 2016.

Kvinderådet og **Mandecentret** påpeger, at den elektroniske kontrol ikke forhindrer personen i at begå digital eller økonomisk vold, og at de derfor anbefaler, at der laves indsatser, der beskytter den forurettede mod sådanne forbrydelser. Mandecentret anbefaler, at der snarest muligt arbejdes mod en behandlingsgaranti for udøver.

Justitsministeriet har noteret sig forslagene, der imidlertid ligger uden for rammerne af dette lovforslag.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Det er på baggrund af høringssvarene fra Østre Landsret og Vestre Landsret tilføjet i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der er desuden foretaget følgende indholdsmæssige ændringer på ministeriets egen foranledning:

- Bemyndigelsesbestemmelsen i den foreslåede § 4 a, stk. 3, er bl.a. blevet udfoldet, således at det nu følger af bestemmelsen, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om elektronisk kontrol efter stk. 1, herunder om myndighedernes anvisninger i forbindelse med elektronisk kontrol, den pågældendes pligt til at bære og vedligeholde elektronisk udstyr og til at efterkomme myndighedernes anvisninger, og om myndighedernes adgang til og behandling af de registrerede oplysninger.
- Der er indsat en præcisering af, at kriminalforsorgen alene er operatør af ordningen og ikke i øvrigt har myndighedsbeføjelser over for den kontrollerede person i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1.
- Strafpåstanden i sager om overtrædelser af påbud om elektronisk kontrol m.v. er blevet udfoldet i lovforslagets almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.